

Hoe de daling van Nederland in de Global Gender Gap heeft kunnen gebeuren

door Tim 'S Jongers

Nederland is naar de 16^e plaats gezakt in de [Global Gender Gap Index 2016](#). De index is een ranglijst van landen waarin de ongelijkheid tussen man en vrouw het kleinst is en wordt jaarlijks opgesteld door het World Economic Forum. Opmerkelijk, Nederland wordt ingehaald door landen als Zuid Afrika, Namibië en Burundi. Hoe heeft dit kunnen gebeuren?

Ten eerste betekent een daling op de lijst niet per definitie dat Nederland er inzake genderongelijkheid op achteruitgaat. Echter, dit jaar is dat wel het geval. Een decennium geleden stond Nederland 12^e met een score van 0,725 op 1. Nu staat Nederland dus 16^e met een score van 0,756. Vorig jaar scoorden we nog 0,776. Conclusie: de achteruitgang op de lijst is mede het gevolg van de eigen achteruitgang inzake ongelijkheid, en dus niet louter toe te schrijven aan spectaculaire vooruitgang van ons voorbij strevende landen.

Kijken we naar de geaggregeerde indicatoren, dan doet Nederland het bovengemiddeld goed wat betreft de economische participatie van vrouwen. Maar, Nederland staat daar 76^e op de lijst en dat is niet echt een bewonderenswaardige plaats. En dan is er *nóg* een *maar*. Bij economische participatie onder vrouwen scoort bijvoorbeeld Burundi veel hoger. Hoe kan dat? Omdat daar simpelweg meer vrouwen aan het werk zijn, ze moeten wel om te kunnen overleven; Burundi is geen welvaartstaat.

Inzake gelijke toegang tot het onderwijs doet Nederland het voortreffend. Kijken we echter naar loopbanen, dan zien we dat Nederlandse vrouwen veel vaker parttime werken dan mannen, dat er een ware loonkloof is en dat vrouwen ook vaker onbetaald werk verrichten zoals mantelzorg, vrijwilligerswerk, kind gerelateerde taken en gezinstaken. Wat betreft de loonkloof, daar staat Nederland op een 111^e plaats en scoort het onder het gemiddelde.

Global Top 10	
The Global Gender Gap Index	Global rank*
Iceland	1
Finland	2
Norway	3
Sweden	4
Rwanda	5
Ireland	6
Philippines	7
Slovenia	8
New Zealand	9
Nicaragua	10

Source: The Global Gender Gap Report 2016
Note: *2016 rank out of 144 countries

Ongeacht de nuances die men in acht moet nemen bij het aanschouwen van de index, is er werk aan de winkel. Dat vrouwen veel minder verdienen dan mannen zegt iets over de arbeidsmarkt en de maatschappij in haar geheel. Ondanks alle inspanningen om hier vanuit

beleidsmatige hoek iets aan te doen, komen de veranderingen maar langzaam op gang. Met name bij het bedrijfsleven lijkt er nog een wereld te winnen.

Verder kunnen we ook op lokaal niveau extra inspanningen leveren. Immers, de participatiesamenleving krijgt met name daar haar vorm. Willen we niet dat vrouwen de dupe worden van een samenleving waarin iedereen voor elkaar zorgt, dan is het lokale niveau de aangewezen beleidslaag. Zo kan bijvoorbeeld een gemeente haar schouders zetten onder projecten die economische zelfstandigheid onder vrouwen tracht te vergroten. Denk bijvoorbeeld aan de [Bissmiss school](#) in Den Haag of de inspanningen van het [Haags Emancipatie Netwerk](#). Dit zijn directe ingrepen, maar het kan ook indirect, door bijvoorbeeld bedrijven aan te sporen om een mantelzorgervriendelijk personeelsbeleid te voeren.

Tim 'S Jongers is Coördinator Kenniscentrum bij stichting [PEP Den Haag](#), kennis- en adviescentrum voor organisaties, professionals en bedrijven rond de thema's emancipatie, diversiteit, informele zorg en vrijwillige inzet.